

ПАШКЕВИЧ К.Л.¹, ЛЮ ЦЗЯНСІНЬ², ВІНТОНЯК І.М.³

^{1,3} Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

² Чанчунський педагогічний університет, Китай

ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙН-ПРОЕКТУВАННЯ КОЛЕКЦІЙ ОДЯГУ З ВИКОРИСТАННЯМ ОЗДОБЛЕННЯ ТКАНИН

Мета. Дослідження особливостей дизайн-проектів творчої колекції жіночого одягу на основі сучасних технік оздоблення тканин з використанням ручного розпису. **Методика.** Застосовано комплексний підхід, метод системно-структурного та морфологічного аналізу вихідного об'єкту дослідження з подальшим його синтезом на основі отриманих даних. **Результати.** Проаналізовано колекції сучасних дизайнерів з метою визначення актуальних тенденцій композиційно-конструктивного рішення сучасного одягу, колористичного оформлення тканин. Розглянуто сучасні способи нанесення друкованого малюнка на текстильне полотно або деталь швейного виробу, а також техніки оздоблення тканин та виробів на основі фарбування з використанням акрилових фарб: гарячий і холодний батик, трафарет, ручний розпис. На основі творчого джерела розроблено ескізи і виготовлено моделі колекції жіночого одягу з використанням ручного розпису тканини акриловими фарбами. **Наукова новизна.** На основі теоретичних досліджень систематизовано різновиди та способи художнього оздоблення тканин, що використано для дизайн-проектів колекцій жіночого одягу. **Практична значущість.** Розроблено художньо-проектні, конструктивно-технологічні рішення моделей одягу з використанням сучасного виду художнього оздоблення тканин – ручного розпису. На основі творчого джерела розроблено авторську колекцію жіночого одягу.

Ключові слова: художній розпис тканини, акрилові фарби, жіночий одяг, творча колекція, модні тенденції.

THE FEATURES OF DESIGN-PROJECTION OF THE FASHION COLLECTIONS USING THE DECORATION OF THE FABRICS

K.L. PASHKEVYCH¹, LIU JIANGXIN², I.M. VINTONIAK³

^{1,3} Kyiv National University of Technologies and Design, Ukraine

² Changchun Normal University, China

Purpose. The analysis of the features of design-projection of designer collection of the women's clothes on the basis of the modern techniques of decoration of the fabrics using the hand painting. **Methodology.** The complex approach, the method of system-structural and morphological analysis of the source object of the research with its subsequent synthesis on the basis of the obtained information is used. **Results.** The collections of the modern designers have been analyzed in order to determine the actual trends of compositional and design solutions for the modern clothes (silhouettes, three-dimensional forms, cuts of the sleeves), and color design of the fabrics. The analysis of the recent collections, presented on the world podiums, has shown that straight and trapezoidal silhouettes, as well as focus on the waist-line, and clothes with clear lines of cut are the most relevant fashion trends. Such type of the clothes as the raincoats is becoming fashionable again; the focus on the bright monochrome colors and the use of the fabrics with the effect of metallization remain popular. The modern methods of delineation of a printed picture on the textile fabric or on the piece of the garment are considered, namely: mechanical printing, silk screening, aerographic printing, thermal printing, digital printing, hand painting. The techniques of decoration of the fabrics and the products on the basis of painting with the use of acrylic paints are considered, namely: hot and cold batik, stencil, hand painting. On the basis of the creative source, the sketches are developed and the models of the women's clothes collection with the use of the fabrics, hand-painted with acrylic

*paints, are made; such collection consists of six models of the costumes and includes trousers, jackets, blouses, and raincoats. **Scientific novelty.** On the basis of theoretical studies, the types and the methods of art decoration of the fabrics, used for design-projection of the collections of the women`s clothes, are systematized. **Practical significance.** Art and project solutions, as well as design and technology solutions for the models of the clothes are developed, using the modern type of art decoration of the fabrics – hand painting. The designer collection of the women`s clothes is developed on the basis of the creative source.*

Keywords: *art painting of the fabrics, acrylic paints, women`s clothes, designer collection, fashion trends.*

Вступ. Жіночий гардероб потребує постійного оновлення відповідно до напрямку моди, умов життя, вподобань та вимог споживачів, досягнень у технологіях виготовлення. Перед дизайнерами постає завдання створення такого одягу, який буде користуватись попитом у споживачів, оскільки ринок з кожним днем наповнюється все більшою кількістю товарів. Поява нових текстильних матеріалів, методів оздоблення та декору сприяє розмаїттю сучасних моделей одягу. У колекціях відомих дизайнерів часто використовуються інноваційні способи декорування виробів і тканин, серед яких фарбування матеріалів машинним та ручним способами, що досить часто зустрічалось на модних показах останніх сезонів у Парижі, Мілані, Нью-Йорку.

Аналіз попередніх досліджень. Художній розпис тканин, як вид декоративно-прикладного мистецтва, розглянуто в праці [3]. Автором проведено теоретичні дослідження техніки холодного та гарячого батика та вільного розпису матеріалів.

Автори статті [1] розробили новий текстильний матеріал для застосування його при проектуванні та виготовленні моделей творчої колекції. Ними досліджено методи впливу на зміну фактури матеріалу, способи нанесення принтів, надано рекомендації з підбору гармонійної кольорової гами відповідно до принципів поєднання кольорів та джерела натхнення.

У статті [9] розглянуто принципи проектування колекцій одягу складних об'ємно-просторових форм із застосуванням сучасних методів проектування одягу. На основі принципів трансформації, методу симетричних перетворень та систем пропорціонування запропоновано алгоритм розробки художньо-цілісних колекцій виробів

різного призначення, який поєднує структурний аналіз творчого джерела, аналіз модних тенденцій та застосування сучасних методів.

Авторами [6] розглянуті властивості і характеристики акрилових барвників, які використовуються для художнього оформлення усіх типів тканин в техніці гарячого та холодного батика.

Проведений аналіз показав, що проблемою оздоблення тканин та виробів з них займаються різні автори [1-3, 5, 6, 9], проте дизайн-проекування колекцій одягу з використанням сучасних технік оздоблення тканин потребує подальших досліджень. Метою роботи є дослідження особливостей дизайн-проекування творчої колекції моделей жіночого одягу на основі сучасних технік оздоблення тканин.

Результати дослідження. Зі зміною напрямку моди змінюються форма, силует, конструкція одягу, а також текстильні матеріали та кольорові рішення. Аналіз останніх колекцій на світових подіумах, які пропонуються різними дизайнерами, показав, що найбільш актуальними тенденціями моди є прямий і трапецієподібний силуети, акцент на лінії талії та вироби з чіткими лініями крою. Також у моді одяг середньої і великої об'ємних форм (oversize) з рукавами сорочкового типу з подовженою лінією плеча та суцільнокроєного покрою. В тренді залишаються жіночні блузки, сукні, спідниці, прикрашені воланами, шльарками, що є ознаками романтичного стилю. Сьогодні оригінальні рішення можна побачити в крої рукавів: об'ємний рукав «ліхтарик», розширений донизу рукав з великою кількістю складок тощо.

Головні тренди сезону представлені у авангардному та класичному стилях. Модними є великі накладні кишені, широка бахрома в

якості оздоблення, стилізовані пояси. В моду повертається поєднання яскравих фарб. Більшість варіантів одягу – це речі різних кольорів і стилів, які дизайнери пропонують

поєднувати в окремі образи. Моделі одягу за актуальними тенденціями моди надано на рис. 1.

Рис. 1. Моделі одягу за актуальними тенденціями моди: а – металізовані тканини Rodarte SS19; б – об'ємні рукави Ulla Johnson SS19; в – металізовані тренчі Nina Ricci FW 18/19; г – колір металік Christian Dior FW 18/19; д – куртка oversize Miu Miu FW 18/19; е – монолук Balmain FW 18/19; є – прозорі тканини Emilia Wickstead SS18 [8]

В цьому сезоні металізовані матеріали стали одним з найбільших трендів, що можна побачити у колекціях таких брендів, як Rodarte, в якій більшу частину образів нової колекції представлено з тканини з ефектом металізації (рис. 1, а). Nina Ricci пропонують металізовані тренчі (рис. 1, в), Dior – пальто з тканин кольору металік (рис. 1, г), Miu Miu (рис. 1, д) – укорочені куртки oversize з тканин з металевим напиленням. В колекції Balmain (рис. 1, е) під назвою «ALL IN SILVER» представлено одяг з тканин створених з металевих волокон. [Virgil Abloh](#) & Off-White у своїй колекції використали матеріал кольору металік для створення диско-образів. В колекціях дизайнерів Dolce & Gabbana та Emilia Wickstead (рис. 1, з) можна побачити вечірні сукні навіть з шифону, тонких прозорих тканин, проте з ефектом металізованого напилення.

Одяг різного асортименту представлено у колекціях багатьох дизайнерів з тканин з металевим блиском. Популярним залишається акцент на яскравих монохромних кольорах (рис. 2, а). Аналіз показав, що в моду повертається такий вид асортименту одягу як плащі. Актуальними є плащі з лакованої чи

металізованої шкіри, а також будь-які моделі яскравого кольору – червоного, фіолетового, жовтого, помаранчевого тощо (рис. 2, є). У моді залишаються і класичні плащі традиційно бежевого кольору, але кожен дизайнер інтерпретує їх по-своєму. Бренд Loewe (рис. 2, в) пропонує оздоблювати низ виробу рваною бахромою, Maison Margiela (рис. 2, г) комплектує тренч з червоним стилізованим поясом-корсетом, Valentino (рис. 2, д) пропонує плащ з великими накладними кишенями, кокетками, нашивками на плечах. Також в сезоні весна-літо 2019 (SS19) дизайнери пропонують носити речі з принтами, на яких зображені репродукції картин відомих художників або фото різної тематики.

Мода і мистецтво взаємопов'язані, тому сучасне оформлення текстильних матеріалів відповідає існуючому в даний період напряму моди, дає можливість інноваціям гармонійно вжитись в асортимент виробів та дає життя новим технікам текстильного виробництва [2]. Дизайнери сьогодні намагаються урізноманітнити вироби, тому часто користуються заключним оздобленням та

обробкою як тканин, так і готових виробів з них. Використання інноваційних обробок тканин відкриває широкі можливості: зміна або створення нових модних фактур, отримання на

поверхні різноманітних ефектів, колористичного забарвлення дає можливість розробляти нові актуальні моделі одягу.

Рис. 2. Моделі за актуальними тенденціями моди: а – яскраві кольори Poiret FW 18/19; б – сукня-сорочка aTaN SS18; в – рвана бахрома у моделях Loewe SS18; г – стилізований пояс в колекції Maison Margiela SS18; д – плащ з кишенями на плечах Valentino SS18; є – плащ з металізованої шкіри Burberry SS18 [8]

Мода і мистецтво взаємопов'язані, тому сучасне оформлення текстильних матеріалів відповідає існуючому в даний період напрямку моди, дає можливість інноваціям гармонійно вжитись в асортимент виробів та дає життя новим технікам текстильного виробництва [2]. Дизайнери сьогодні намагаються урізноманітнити вироби, тому часто користуються заключним оздобленням та обробкою як тканин, так і готових виробів з них. Використання інноваційних обробок тканин відкриває широкі можливості: зміна або створення нових модних фактур, отримання на поверхні різноманітних ефектів, колористичного забарвлення дає можливість розробляти нові актуальні моделі одягу.

У практиці виготовлення одягу широко застосовуються різні види обробки, які не тільки прикрашають вироби, а й підсилюють і збагачують їх композицію [4]. Постійне прагнення до нового вигляду обробки швейних виробів з різних матеріалів, простота виконання деяких видів хімічних обробок, сумісність хімічної дії з операціями виготовлення сприяють розвитку цього напрямку. Хімічні методи обробки можуть виконуватись як в текстильному, так і в

текстильно-оздоблювальному виробництві (плісирування; термодрук; плісирування і термодрук; витравний друк; друк, що імітує змінання; різні ефекти: дзеркального та перламутрового блиску тощо). Сьогодні існують такі основні способи нанесення друкованого малюнка на текстильне полотно або деталь швейного виробу:

1. механічний друк гравірованими металевими валами для нанесення малюнка на бавовняні і віскозні тканини;

2. шовкотрафарет, коли фарбу наносять плоскими сітчастими шаблонами для оформлення шовкових, синтетичних, вовняних і лляних тканин, а також дизайну готових виробів;

3. аерографічний друк – розпилювання розчину фарби через трафарет;

4. термодрук (термоперенос), коли зображення наносять на спеціальний папір або плівку, а потім за допомогою термопреси переносять на поверхню матеріалу;

5. прямий цифровий друк – зображення наносять на тканину за допомогою текстильного широкоформатного струменевого принтера;

6. ручний розпис тощо.

Ручний художній розпис акриловими фарбами, як певний вид оформлення текстильних виробів, користується популярністю з низки причин. По-перше, акрилові фарби мають насичену та різноманітну колірну гаму, по-друге, вони добре розчиняються у воді, спирті. Рисунок, виконаний акриловими фарбами, стійкий до зовнішніх факторів (хімічного чищення, фарбування, прасування і тощо), тому що цей тип барвників не проникає всередину волокон, а покриває їх з усіх боків, як би покриваючи захисною плівкою, при цьому вихідні нитки стають більш щільними, а тканина втрачає еластичність. До переваг акрилових фарб відносять їх доступність; простоту використання; можливість змішування різних кольорів між собою для отримання нових відтінків.

Акрилові фарби використовують в різних способах фарбування тканини: гарячий батик, холодний батик, трафарет, ручний розпис тощо [3]. Гарячий батик з використанням розплавленого воску дозволяє отримати колоритні структуровані малюнки з незвичайними відтінками базових кольорових сполучень; холодний батик на основі контурів, що резервують і не дають акрилу розтікатися, надає картинці чітко промальований графічний вигляд.

Вільний розпис дає можливість відобразити на тканині та отримати рисунки близькі до тих, що виконані фарбами на папері. Ручний розпис тканин дає можливість проявити свою індивідуальність та фантазію в створенні одягу.

Основна ідея полягає в нанесенні різних фарб на поверхню тканини, які поєднуючись створюють ефект хамелеона, тому саме цей метод було використано при розробці авторської колекції. Результатом даного процесу є просочування фарби у волокна, що забезпечує стійкість рисунку до фізико-хімічних впливів. Таким чином, можна надати нове колористичне оформлення будь-якому текстильному матеріалу з гладенькою поверхнею. Такий процес декорування дає можливість створення неповторного принта, а напрямок руху фарби надає кольору певного градієнтного переходу, зберігає художню цілісність та виразність колекції.

На основі проведених досліджень розроблено авторську колекцію моделей жіночого одягу. Відомо, що визначальним чинником зародження концепції колекції і образів майбутніх моделей є творче джерело [7]. При проектуванні колекції одягу обрано джерело натхнення – світ фауни, а саме дивовижні мушлі, чарівні метелики та крихітні жучки-хамелеони (рис. 3).

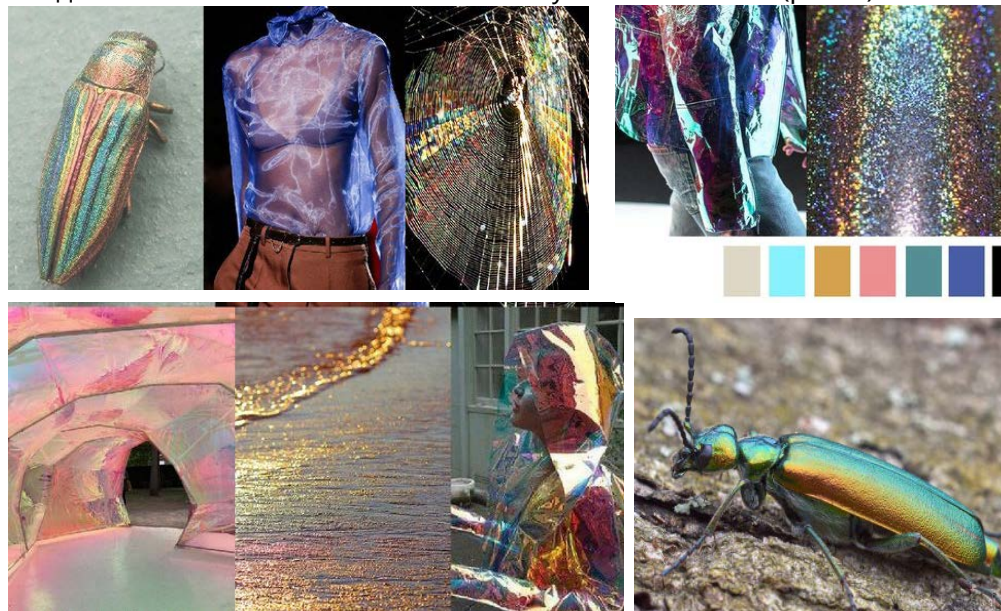

Рис. 3. Джерело натхнення колекції

Часто використовують готові трафарети для нанесення контуру на тканину акриловими фарбами.

З творчого джерела обрано кольорові сполучення для подальшої дизайн-розробки нового матеріалу. Форма та фактура, лінії членування творчого джерела використані при розробці композиційно-конструктивного рішення моделей колекції.

В результаті проведених досліджень розроблено колекцію для жінок молодшої та середньої вікових груп, що займаються творчою діяльністю, відвідують світські заходи, доповнюють свою індивідуальність вишуканими речами.

Розроблена колекція складається із шести моделей костюмів, які мають Х-подібний силует, довжина виробів до лінії коліна та міді, покрій рукава сорочковий та вшивний з

розширенням до низу, конструктивно-декоративні елементи: великі кишені типу «ранець», складки, кокетки, пояси. Поверхню готових виробів вручну розписано акриловими фарбами на основі мотивів творчого джерела.

Розроблені на основі ручного розпису принт і фактура підсилюють художню виразність тканини в цілому та формують гармонійну композиційну єдність образу колекції.

Авторська колекція «Галоген» представлена у фіналі міжнародного конкурсу молодих модельєрів-дизайнерів «Печерські каштани» (м. Київ, КНУТД) у номінації «Прет-а-порте де люкс» у 2018 році (рис. 4).

Рис. 4. Фото моделей колекції «Галоген» (автор Вінтоняк І.М.)

Висновки. Проаналізовано колекції сучасних дизайнерів з метою визначення основних тенденцій моди. Розглянуто сучасні техніки оздоблення тканин та виробів на основі фарбування з використанням акрилових фарб: гарячий і холодний батик, трафарет, ручний розпис.

На основі творчого джерела розроблено ескізи та створено колекцію одягу, поверхня виробів якої оброблена акриловими фарбами для досягнення ефекту хамелеону. Подальші дослідження полягають у виявленні можливостей використання різних творчих джерел та сучасних технік оздоблення одягу при розробці авторських і перспективних колекцій одягу.

Список використаних джерел

1. Остапенко Н.В. Дизайн-розробка колекції жіночого одягу з використанням авторських принтів. / Остапенко Н.В., Верба С.В., Луцкер Т.В., Антонюженко А.Ю., Авраменко Т.В. // *Art and Design*. – 2018. – №1. – С. 114-128.
2. Гадельшина Э.А. Применение акриловых красок для росписи тканей в технике батик. / Гадельшина Э.А., Вильданова А.И., Валеева Л.Д., Миротворцева А.Ю., Халиуллина М.К. // *Вестник Казан. технол. ун-та*. – 2014. – №22. – С. 42-44.
3. Гильман Р.А. Художественная роспись тканей: учеб. пособие. – М.: ВЛАДОС, 2005. – 159 с.
4. Колосніченко М.В. Мода і одяг. Основи проектування та виробництва одягу. / Колосніченко М.В., Пашкевич К.Л. – К.: ПП «НВЦ Профі», 2018. – 238 с.
5. Крюкова Н.О. Разработка технологии отделки современной одежды на основе традиционных методов декорирования материалов. / Крюкова Н.О., Бабушкина В.В. // *Сервис в России и за рубежом*. – 2014. – № 1 (48). – С. 95-103.
6. Малахова С.А. Художественное оформление текстильных изделий. / Малахова С.А., Журавлева Т.А., Козлов В.Н. и др. – М.: Легпромбытиздат, 1988. – 304 с.
7. Малинська А.М. Розробка колекцій одягу. / Малинська А.М., Пашкевич К.Л., Смирнова М.Р., Колосніченко О.В. – К.: ПП «НВЦ Профі», 2018. – 140 с.
8. Офіційний сайт журналу «VOGUE». URL: <https://www.vogue.ru/fashion> (дата звернення: 10.08.2018).
9. Пашкевич К.Л. Застосування сучасних методів для проектування колекцій одягу складних форм. / Пашкевич К.Л., Колосніченко М.В., Науменко К.О., Хапанцева О.С. // *Теорія та практика дизайну*. – 2015. – Вип. 8: Технічна естетика. – С. 217–225.

References

1. Ostapenko, N.V., Verba, S.V., Lutsker, T.V., Antoniuzhenko, A.Yu., Avramenko, T.V. (2018) Dyzain-rozrobka kolektsii zhinochoho odiahu z vykorystanniam avtorskykh pryntiv [Design and development of women's clothing collection using author's prints]. *Art and Design*. 1. 114-128 [in Ukrainian].
2. Gadelshina, E.A., Vildanova, A.I., Valeeva, L.D., Mirotvortceva, A.Iu., Khaliullina, M.K. (2014) Primenenie akrilovykh krasok dlia rospisi tkanei v tekhnike batik [The use of acrylic paints for painting fabrics using batik technique] *Vestnik Kazan.tekhnol. un-ta*. 22. 42-44. [in Russian].
3. Gilman, R.A. (2008) Khudozhestvennaia rospis tkanei [Artistic painting of fabrics]. VLADOS. 159. [in Russian].
4. Kolosnichenko, M.V., Pashkevych, K.L. (2018) Moda i odiah. Osnovy proektuvannia ta vyrobnytstva odiahu. [Fashion and clothing. Basics of designing and manufacturing of clothes] K., PP «NVTs Profi», 238. [in Ukrainian].
5. Kriukova, N.O., Babushkina, V.V. (2014) Razrabotka tekhnologii otdelki sovremennoi odezhdy na osnove traditcionnykh metodov dekorirovaniia materialov [Development of technology for finishing modern clothes based on traditional methods of decorating materials] *Servis v Rossii i za rubezhom*. 1 (48). 95-103. [in Russian].
6. Malakhova ,S.A., Zhuravleva, T.A., Kozlov, V.N. et al. (1988) Khudozhestvennoe oformlenie tekstilnykh izdelii. [Decoration of textiles] M., Legprombytizdat, 304. [in Russian].
7. Malynska, A.M., Pashkevych, K.L., Smirnova, M.R., Kolosnichenko, O.V. (2018) Rozrobka kolektsii odiahu. [Development of clothing collections] K., PP «NVTs Profi». 140. [in Ukrainian].
8. Ofitsiinyi sait zhurnalu «VOGUE» URL: <https://www.vogue.ru/fashion> (data zvernennia: 10.08.2018). [in Russian].
9. Pashkevych, K.L., Kolosnichenko, M.V., Naumenko, K.O., Khapantseva, O.S. (2015) Zastosuvannia suchasnykh metodiv dlia proektuvannia kolektsii odiahu skladnykh form [Theory and practice of design: a collection of scientific works] *Teoriia ta praktyka dyzainu*. 8. 217–225. [in Ukrainian]